व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाचे २ वर्ष कालावधीचे अभ्यासक्रमांना उच्च शिक्षणासाठी +२ स्तराची समकक्षता निश्चित करणेबाबत...

आवक
महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, मुंबई
नोंदणी क्रमांक 3657
दिनांक - 5 OCT 2012
कार्यासनाचे क्रमांक ....

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : व्हीओसी-२०१२/५९१/प्र.क्र.२४५(अ)/व्यशि-४,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : २८ सप्टेबर, २०१२.

संदर्भ : १) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:व्हीओसी-२०१२/३३७/प्र.क्र.१६१/ व्यशि-४, दिनांक १६ जुलै, २०१२.
२) सचिव, म. रा. व्य. शि. प. मंडळ यांचे पत्र क्र. मराव्यशिपमं/का-१२/समक-पशैअ/ ३१२४/ २०१२, दिनांक ०१ सप्टेंबर, २०१२ अन्वये सादर केलेला समिती अहवाल.

प्रस्तावना : देशाच्या आर्थिक प्रगतीमध्ये व्यवसाय शिक्षणास अनन्यसाधारण महत्व प्राप्त झालेले आहे. ही काळाची गरज ओळखून राज्य शासनाने व्यवसाय शिक्षणाच्या विकासासाठी अनेक योजना सुरु करण्याचे धोरण अवलंबिलेले आहे. तसेच आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेत टिकून राहण्यासाठी औद्योगिक क्षेत्रात कुशल कामगार वर्गाची गरज निर्माण झालेली आहे. त्यासाठी व्यवसाय शिक्षणाचा दर्जा उंचावणे अत्यंत आवश्यक आहे.

सध्या व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाचे व्यवसाय अभ्यासक्रम उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना पुढील शिक्षणाच्या संधी उपलब्ध नसल्याने अशा विद्यार्थ्यांसाठी कुंठीतता घालवून भविष्यात त्यांना रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या जास्त संधी उपलब्ध करुन देणे क्रमप्राप्त आहे. व्यवसाय शिक्षणाचा प्रसार प्रभावीपणे होण्यासाठी व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाचे २ वर्ष कालावधीचे अभ्यासक्रमांना उच्च शिक्षणासाठी उच्च माध्यमिक +२ स्तरावरील अभ्यासक्रमांची समकक्षता मिळणे गरजेचे आहे.

व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाचे २ वर्ष कालावधीच्या अभ्यासक्रमांना उच्च शिक्षणासाठी उच्च माध्यमिक +२ स्तरावरील अभ्यासक्रमांशी समकक्षता मिळणेसाठी आणि १ वर्ष व २ वर्ष कालावधीचे अभ्यासक्रमांना नोकरीसाठी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांतील अभ्यासक्रमांशी पर्यायी शैक्षणिक अर्हता निश्चित करणेसाठी संबंधित क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्ती व शासकीय अधिकारी यांची एक संयुक्त समिती शासनाने गठित केली होती. सदर समितीने याप्रकरणी मंडळाचे अभ्यासक्रमांची कारणमिमांसा केली तसेच सदर विविध स्तरावरील शिक्षण घेतलेले विद्यार्थी, त्यांचेसाठी उपलब्ध रोजगाराच्या संधी, उद्योगधंद्यांसाठी आवश्यक कुशल मनुष्यबळ, शिक्षण घेत असतांना गळती झालेले विद्यार्थी, सेवायोजन कार्यालयातील विद्यार्थी नोंदणी तपशिल, अभ्यासक्रमांना समकक्षता तसेच पर्यायी शैक्षणिक अर्हता दिल्याने विद्यार्थ्यांना होणारे फायदे, राज्यामध्ये व देशामध्ये विविध विभागांनी समकक्षता तसेच पर्यायी शैक्षणिक अर्हता याबाबत निर्गमित केलेले आदेश, व्यवसाय शिक्षणासाठी विविध समितींनी केलेल्या शिफारशी, अभ्यासक्रम राबविताना संस्थांकडून पूर्तता होणेकरीता आवश्यक अटी इत्यादींबाबत सर्वंकष अभ्यासक्रम आढावा घेवून समितीने शिफारशी व आवश्यक अटीसह अहवाल शासनास सादर केलेला आहे. सदर अहवालामध्ये व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाचे २ वर्ष कालावधीचे अभ्यासक्रमांना उच्च शिक्षणासाठी +२ स्तराची समकक्षता निश्चित करणेबाबत शिफारस करण्यात आलेली आहे. त्यास अनुसरुन व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाचे २ वर्ष कालावधीचे अभ्यासक्रमांना उच्च शिक्षणासाठी +२ स्तराची समकक्षता निश्चित करण्यास मान्यता देण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

31-12

3/10/12

शासन निर्णय :-

वरील पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाचे सोबतच्या परीशिष्ट **"अ"** मध्ये दर्शविल्यानुसार इयत्ता १० वी उत्तीर्ण झाल्यानंतर २ वर्ष कालावधीच्या पूर्ण वेळ स्वरूपाच्या विविध गटातील २११ अभ्यासक्रमांना +२ स्तराची समकक्षता (Equivalence) म्हणून या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे. म्हणजेच महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परिक्षा मंडळाचे प्रमाणपत्र हे राज्यातील उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाकडून इयत्ता १२ वी (सर्व विद्या शाखा) उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांसाठी देण्यांत येणाऱ्या प्रमाणपत्राशी समतुल्य राहील.

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळाने इलेक्ट्रॉनिक्स तसेच प्रिंट मिडीयामध्ये व्यापक प्रसिध्दी दयावी.

सदर शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणकीय सांकेतांक क्रमांक २०१२०९२८१५०२३४२४०२ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(चं. के. जाधव)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१) आयुक्त, रोजगार स्वयंरोजगार व कौशल्य विकास, नवी मुंबई .
२) संचालक (प्रशिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय , महाराष्ट्र राज्य, मंबई - १
३) संचालक (व्यवसाय शिक्षण) व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय , महाराष्ट्र राज्य, मंबई - १
४) सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण प्रादेशिक कार्यालय, मुंबई / नाशिक / पुणे / अमरावती / औरंगाबाद / नागपूर (व्यवसाय शिक्षण संचालनालयामार्फत)
५) सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक, (शालेय शिक्षण विभाग), मुंबई/ पुणे/ नाशिक/ कोल्हापूर/ नागपूर/ अमरावती/ लातूर/ औरंगाबाद. (व्यवसाय शिक्षण संचालनालयामार्फत)
६) संबंधित जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी (व्यवसाय शिक्षण संचालनालयामार्फत)
७) सचिव, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळ, पुणे
८) कुलसचिव, सर्व विद्यापिठे, महाराष्ट्र राज्य. (कृषी / अकृषी)
९) सहसचिव, उच्च शिक्षण, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०) सह सचिव, शालेय शिक्षण व क्रिडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११) सहसचिव, विद्यापिठे, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२) उपसचिव, तंत्र शिक्षण, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३) संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य ,मुंबई
१४) संचालक, उच्च शिक्षण, संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१५) संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई.
१६) संचालक, शालेय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१७) महाराष्ट्र राज्य कृषी शिक्षण व संशेधन परीषद, पुणे.
१८) सचिव, महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, बांद्रा, मुंबई ५१
१९) मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग) यांचे खाजगी सचिव
२०) मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग) यांचे खाजगी सचिव
२१) निवड नस्ती (व्यशि-४)

शासन निर्णय क्रमाक.व्हीओसी-२०१२/५९१/प्र.क्र.२४५(अ)/व्यशि-४, दिनांक २८ सप्टेंबर, २०१२ सोबतचे परिशिष्ट अ

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळातंर्गत राबविण्यात येणारे इ.१० वी प्रवेश पात्रता असलेले ०२ वर्ष कालावधीचे पूर्णवेळ स्वरुपाचे व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना + २ स्तराची समकक्षता निश्चित करण्यांस मान्यता दिलेल्या अभ्यासक्रमांची यादी

अ क्र	अभ्यासक्रमाचे नांव	कोड नंबर	शैक्षणिक अर्हता	कालावधी	विद्यार्थी संख्या (एक तुकडी साठी)
	संगणक गट (Computer)				
1	सी.सी.इन कॉम्प्युटर सायन्स	101401	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
2	सी.सी.इन कॉम्प्युटर सॉफ्टवेअर टेक्नॉलॉजी	101402	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
3	सी.सी.इन कॉम्प्युटर सॉफ्टवेअर डिझाइन	101403	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
4	सी.सी.इन कॉम्प्युटर प्रोग्रॅमिंग	101404	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
5	सी.सी.इन कॉम्प्युटर वेब टेक्नॉलॉजी	101405	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
6	सी.सी.इन कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन	101406	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
7	सी.सी.इन कॉम्प्युटर ऑपरेटर	101407	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
8	सी.सी.इन कॉम्प्युटर इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी	101408	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
9	सी.सी.इन कॉम्प्युटर सीएनसी प्रोग्रॅमर	101409	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
10	सी.सी.इन कॉम्पुटर सॉफ्टवेअर कन्सलटंन्ट	101410	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
11	सी.सी.इन जावा प्रोग्रॅमर	101411	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
12	सी.सी.इन ऑपरेटिंग सिस्टीम इंजिनिअर	101412	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
13	सी.सी.इन कॉम्प्युटर सिस्टीम ॲनालिस्ट	101413	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
14	सी.सी.इन कॉम्प्युटर असेंब्लिंग ॲन्ड डिझाइन	101414	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
15	सी.सी.इन कॉम्प्युटर नेटवर्क्स	101415	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
16	सी.सी.इन कॉम्प्युटर नेटवर्क ॲडमिनीस्टेटर	101416	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
17	सी.सी.इन कॉम्प्युटर ग्राफीक्स	101417	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
18	सी.सी.इन कॉम्प्युटर ॲनिमेशन	101418	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
19	सी.सी.इन कॉम्प्युटर ॲडेड डिझाइन (कॅड)	101419	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
20	सी.सी.इन ऑटो कॅड टेक्नीक	101420	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
21	सी.सी.इन डि.टी.पी. टेक्नीक	101421	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
22	सी.सी.इन ग्राफिक डिझाइन टेक्नीशिअन	101423	एस्. एस्. सी.	२ वर्ष	25
	पॅरामेडीकल गट				
23	सी. सी. इन एक्स रे टेक्निशिअन	201403	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
24	सी. सी. इन मेडिकल लॅब टेक्निशिअन	201404	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
25	सी. सी. इन ऑप्थॅलमिक टेक्निशिअन	201405	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
26	सी. सी. इन मल्टिपरपज हेल्थ वर्कर	201406	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
27	सी. सी. इन डेंटल टेक्नीशिअन	201407	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
28	सी. सी. इन डेंटल हायजिनिस्ट	201408	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
29	सी. सी. इन फिजिओ थेरपीस्ट (For Blind)	201409	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
30	सी. सी. इन फिजिओ थेरपीस्ट	201410	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
31	सी.सी.इन मेकॅनिक डेंटल लॅबरटरी टेक्नीशिअन	201411	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
32	सी.सी.इन हॉस्पीटल हाउस किपींग	201412	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
33	सी.सी.इन मल्टीपरपोज वेटरनरी असिस्टंट	201413	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
34	सी.सी.इन व्हेटरनरी फॉर्मासीस्ट ॲण्ड आर्टीफिसीयल इनसीमीनेशन	201415	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
35	सी.सी.इन व्हेटरनरी सायन्स	201416	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
36	सी.सी.इन हेल्थ केअर सायन्स	201414	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25

	तांत्रिक गट -				
	इलेक्ट्रॉनिक्स गट				
37	सी.सी. इन रेडिओ अँण्ड ओडीयो सिस्टम	301401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
38	सी.सी. इन टि.व्ही. अँण्ड व्हिडिओ सिस्टम	301402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
39	सी.सी. इन कन्झूमर इलेक्टॉनिक्स	301403	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
40	सी.सी. इन इंण्डस्ट्रीयल इलेक्टॉनिक्स	301404	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
41	सी.सी. इन इलेक्टॉनिक्स इन्स्टुमेन्ट अँण्ड मेझरमॅन्ट	301405	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
42	सी.सी. इन मायक्रोप्रोसेसर अँण्ड मायक्रोकंट्रोलर	301406	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
43	सी.सी. इन पी.एल.सी . अँण्ड इटस अॅप्लीकेशन	301407	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
44	सी.सी. इन रिपेअर मेन्टेनन्स ऑफ बायोमेडीकल इक्विपमेंट	301408	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
45	सी.सी. इन प्रोसेस कंट्रोल अँण्ड प्रोसेस इन्स्टुमेंटेशन	301409	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
46	सी.सी. इन बायोमेडीकल इन्स्टुमेंटेशन रेडिओलोजी अँण्ड इमेजिंग	301410	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
47	सी.सी. इन इन्स्टोलेशन, मेन्टेनन्स अँण्ड सर्व्हिसिंग ऑफ मेडीकल इक्विपमेंट	301411	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
48	सी.सी. इन रडार अँण्ड सॅटेलाइटस कम्युनिकेशन	301412	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
49	सी.सी. इन ऑटोमोबाइल इलेक्ट्रॉनिक्स	301413	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
50	सी.सी. इन डिजीटल अँण्ड डेटा कम्युनिकेशन	301414	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
51	सी.सी. इन ट्रबल शुटिंग ऑफ इलेक्ट्रॉनिक इक्विपमेंट	301415	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
52	सी.सी. इन मेकॅनिक मेकॅट्रॉनिकस	301416	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
53	सी.सी. इन मेकॅनिक कॉम्प्यूटर हार्डवेअर	301417	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
	इलेक्ट्रीक गट				
54	सी.सी. इन इलेक्ट्रीकल वायरींग इस्टीमेशन अँण्ड कॉस्टींग	302401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
55	सी.सी. इन रिपेअर्स अँण्ड रिवायडींग ऑफ इलेक्ट्रीकल डोमॅस्टीक अॅप्लायन्सेस	302402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
56	सी.सी. इन रिपेअर्स अँण्ड रिवायडींग ऑफ इलेक्ट्रीक मोटार	302403	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
57	सी.सी. इन लाइनमन	302404	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
58	सी.सी. इन इलेक्ट्रीकल इंजिनिअरींग	302405	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
59	सी.सी. इन हाय व्होल्टेज इंजिनिअरींग	302406	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
60	सी.सी. इन इल्यूमिनेशन इंजिनिअरींग	302407	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
61	सी.सी. इन इलेक्ट्रीकल इनस्टुमेंटेशन	302408	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
62	सी.सी. इन इलेक्ट्रीशिअन	302409	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
	मेकॅनिकल गट				
63	सी.सी. इन ड्राफ्टसमन मेकॅनिकल	303401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
64	सी.सी. इन पंप ऑपरेटर कम मेकॅनिक	303402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
65	सी.सी. इन जनरल फिटर कम मेकॅनिक	303403	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
66	सी.सी. इन स्ट्रक्टरल फॅब्रिकेटर अन्ड रिपेअर टेक्नॉलॉजी	303404	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
67	सी.सी. इन प्रोडक्शन क्वालिटी कंट्रोल	303405	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
68	सी.सी. इन हायड्रॉलिक्स ॲन्ड न्यूमॅटिक्स	303406	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
69	सी.सी. इन मशिनिस्ट	303407	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
70	सी.सी. इन मशिनिस्ट (ग्राईंडर)	303408	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
71	सी.सी. इन ॲडवान्स मशिन टूल ऑपरेटर	303409	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
72	सी.सी. इन इंडस्ट्रिअल ऑटोमेशन	303410	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
73	सी.सी. इन सी.एन.सी. प्रोग्रामिंग ॲन्ड मशिनिंग	303411	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
74	सी.सी. इन टर्नर	303412	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
75	सी.सी. इन टूल ॲन्ड डाय मेकींग	303413	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
76	सी.सी. इन सीएनसी टर्निंग	303414	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
77	सी.सी. इन इंजिनीअरींग मेट्रोलॉजी	303415	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
78	सी.सी. इन कॅड कॅम	303416	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
79	सी.सी. इन जनरल वेल्डिंग	303417	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
80	सी.सी. इन वेल्डिंग टेक्नॉलॉजी	303418	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
81	सी.सी. इन वेल्डिंग फॅब्रिकेशन ॲन्ड ऑटोमेशन	303419	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
82	सी.सी. इन वेल्ड टेस्टिंग ॲन्ड क्वॉलिटी मॅनेजमेंट	303420	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
83	सी.सी. इन बेसिक रेफ्रिजरेशन ॲन्ड एअर कंडिशनिंग	303421	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
84	सी.सी. इन इंडस्ट्रिअल रेफ्रिजरेशन ॲन्ड एअर कंडिशनिंग	303422	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
85	सी.सी. इन फर्निचर मेकिंग ॲन्ड डिझायनिंग	303423	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
86	सी.सी. इन एअर कंडिशनिंग ॲन्ड रेफ्रिजरेशन टेक्निशिअन	303425	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
87	सी.सी. इन मेकॅनिकल इंजिनीअरींग	303426	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
88	सी.सी. इन मेकॅनिकल टेक्निशिअन	303427	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
89	सी.सी. इन वेल्डिंग टेक्निक	303428	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
90	सी.सी. इन स्ट्रक्चर फॅब्रिकेशन	303429	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
91	सी.सी. इन इलेक्ट्रोप्लेटिंग	303430	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25

92	सी.सी. इन इंडस्ट्रिअल टेक्नॉलॉजी	303431	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
93	सी.सी. इन मटेरिअल टेस्टिंग ॲन्ड हीट ट्रिटमेंट	303432	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
94	सी.सी. इन बॉइलर अटेंडंट	303433	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
95	सी.सी. इन फर्निचर मेकिंग	303434	एस.एस.सी	२ वर्षे	25
	सिव्हील गट				
96	सी.सी. इन आर्कीटेक्ट ड्राफ्टसमन	304401	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
97	सी.सी. इन ड्राफ्टसमन सिव्हील	304402	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
98	सी.सी. इन इंटेरीयर डेकोरेशन ॲन्ड डिझायनिंग	304403	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
99	सी.सी. इन कन्स्टक्शन सर्व्हेयिंग	304404	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
100	सी.सी. इन बिल्डींग कन्स्टक्शन सुपरवायझर	304405	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
101	सी.सी. इन बिल्डींग मेन्टेनन्स	304406	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
102	सी.सी. इन बिल्डींग कन्स्टक्शन टेक्नॉलॉजी	304407	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
103	सी.सी. इन बिल्डींग कन्स्टक्शन मॅनेजमेंट	304408	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
104	सी.सी. इन बिल्डींग कन्स्टक्शन ॲन्ड प्लंबिंग	304409	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
105	सी.सी. इन आर्कीटेक्चरल ग्राफीक डिझायनर	304410	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
106	सी.सी. इन इंटेरीयर कॅड ऑपरेटर	304411	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
107	सी.सी. इन वॉटर सप्लाय ॲन्ड सेनीटरी इंजिनिअरींग	304412	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
108	सी.सी. इन बिल्डींग सर्व्हिसेस ॲन्ड मेन्टेनन्स	304413	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
109	सी.सी. इन लॅन्डस्केप आर्कीटेक्चर	304414	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
110	सी सी इन एक्सटेरीअर अँड इंटेरीअर डिझाइन	304415	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
	ॲग्रिकल्चर गट				
111	सी.सी. इन ॲग्रीकल्चरल केमीकल्स्	305401	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
112	सी.सी. इन वीडीसाईड ॲण्ड फर्टीलायझरस्	305402	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
113	सी.सी. इन ॲग्रीकल्चरल टेक्नॉलॉजी	305403	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
114	सी.सी. इन कॉप प्रोडक्शन ॲण्ड मॅनेजमेंट	305404	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
115	सी.सी. इन सॉईल कन्झर्व्हेशन	305405	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
116	सी.सी. इन वॉटर शेड मॅनेजमेंट ॲण्ड सॉईल कॉन्झरवेशन	305406	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
117	सी.सी. इन सॉईल सायन्स ॲण्ड प्लांट न्युट्रीशन	305407	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
118	सी.सी. इन इन्सेक्ट ॲण्ड पेस्ट मॅनेजमेंट	305408	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
119	सी.सी. इन प्लांट प्रोटेक्शन	305409	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
120	सी.सी. इन ॲग्रोबेस फुड इंडस्ट्रीज (क्रॉप बेस)	305410	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
121	सी.सी. इन ॲग्रोबेस फुड इंडस्ट्रीज (फीड बेस)	305411	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
122	सी.सी. इन सेरीकल्चर ॲण्ड एपीकल्चर	305412	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
123	सी.सी. इन मॅनेजमेंट ऑफ ॲग्रो सर्व्हीस सेंटर	305413	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
124	सी.सी. इन ॲग्रीकल्चर इकॉनॉमिक्स ॲण्ड फार्म मॅनेजमेंट	305415	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
125	सी.सी. इन कम्युनिटी डेव्हलपमेंट ॲण्ड ॲग्रीकल्चरल एक्सटेंशन	305416	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
126	सी.सी. इन मार्केटींग ॲण्ड सेल्समनशिप ऑफ ॲग्रोप्रोडयुस	305417	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
127	सी.सी. इन मशरुम कल्टीवेशन	305418	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
128	सी.सी. इन हॉर्टीकल्चर	305419	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
129	सी.सी. इन हॉर्टीकल्चर नर्सरी मॅनेजमेंट	305420	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
130	सी.सी. इन प्लॅन्टेशन क्रॉप	305421	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
131	सी.सी. इन मेडीसीनल ॲण्ड ॲरोमेटीक प्लॉट	305422	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
132	सी.सी. इन फ्लोरीकल्चर	305423	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
133	सी.सी. इन कल्टीव्हेशन ऑफ फ्रुटस् ॲण्ड व्हेजीटेबल	305424	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
134	सी.सी. इन व्हेजीटेबल सीड प्रोडक्शन	305425	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
135	सी.सी. इन व्हेजीटेबल प्रीझरवेशन	305426	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
136	सी.सी. इन प्रीझरवेशन ॲण्ड प्रोसेसींग ऑफ फ्रुट ॲण्ड व्हेजीटेबल	305427	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
137	सी.सी. इन सीड प्रोडक्शन टेक्नॉलॉजी	305428	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
138	सी.सी. इन फुड प्रीझर्व्हेशन	305429	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
139	सी.सी. इन फॉरेस्ट्री	305430	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
140	सी.सी. इन डेअरी	305431	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
141	सी.सी. इन डेअरी फार्मींग	305432	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
142	सी.सी. इन पीगरी ॲण्ड गोटरी	305433	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
143	सी.सी. इन पोल्ट्री ॲण्ड स्वाईन प्रॉडक्शन	305434	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
144	सी.सी. इन ॲग्रोबेस फुड इंडस्ट्रीज (ॲनिमल बेस)	305436	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
145	सी.सी. इन फॉर्म मेकॅनिक्स	305438	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
146	सी.सी. इन रिपेयर ॲण्ड मेंटेनन्स ऑफ पॉवर ड्रीवन फार्म मशिन	305439	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
147	सी.सी. इन ॲग्रीकल्चरल इंजीनियरींग	305440	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
148	सी.सी. इन पॉवर डिव्हन फार्म मशिनरी	305441	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25

	ऑटोमोबाईल				
149	सी.सी. इन ऑटो इंजिनिअरींग टेक्नॉलॉजी	306401	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25

150	सी.सी. इन ऑटो इंजिनिअरींग टेक्नीशिअन	306402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
151	सी.सी. इन मोटर गॅरेज मॅनेजमेंट	306403	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
152	सी.सी. इन मोटर बॉडी रिपेअरिंग	306404	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
153	सी.सी. इन रिपेरर्स ऑफ मोटर सायकल अँण्ड स्कुटर (टु व्हिलर)	306405	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
154	सी.सी. इन मेकॅनिक मोटार व्हिकेल	306406	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
	केमिकल- (Chemical)				
155	सी.सी. इन मेंटेनन्स मेकॅनिक केमीकल प्लांट	307401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25

	अतांत्रिक गट				
	कॅटरींग - Catering				
156	सी.सी.इन फूड अँण्ड बेव्हरेज ऑपरेशन्स	401401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
157	सी.सी.इन हॉटेल ऑपरेशन्स	401402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
158	सी.सी.इन फूड प्रोसेसिंग टेक्नॉलॉजी	401403	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
159	सी.सी.इन बेकरी अँण्ड कन्फेकशनरी मॅनेजमेंट	401404	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
160	सी.सी.इन कॅटरींग अँण्ड रेस्टोरंण्ट मॅनेजमेंट	401407	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25

	टेक्सटाईल गट				
161	सी.सी.इन टेक्सटाईल डिझायनिंग	402401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
162	सी.सी.इन टेक्सटाईल क्राफ्ट (विव्हिंग)	402402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
163	सी.सी.इन निटींग टेक्नॉलॉजी	402403	१२ वी बायोलॉजी पास	२ वर्ष	25

	खेळ गट				
164	सी.सी.इन फिजिकल एज्युकेशन	404401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
165	सी.सी.इन मॅन्युफॅक्चरींग ऑफ स्पोटस गुडस	404402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
	सौंदर्यशास्त्र				
166	सी.सी. इन प्रोफेशनल ब्युटिशियन	405401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
	मुद्रण गट				
167	सी.सी.इन ऑफसेट प्रिंटींग टेक्नीशिअन	406401	एस एस सी	२ वर्ष	25
168	सी.सी.इन कॉम्प्युटराइज प्रिंटींग टेक्नॉलॉजी	406402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25

	चर्मकला (लेदर)				
169	सी.सी.इन फुटवेअर टेक्नॉलॉजी	407401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
170	सी.सी.इन मॅन्युफॅक्चरींग ऑफ लेदर गुडस	407403	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
171	सी.सी.इन लेदर मॅन्युफॅक्च्युरींग	407404	एस.एस.सी.	२[illegible]	25
	वाणिज्य गट				
172	सी.सी.इन मटेरिअल मॅनेजमेंट	408401	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
173	सी.सी.इन बाईंग अॅन्ड मर्चंडायझिंग	408402	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
174	सी.सी.इन लॉजिस्टिक मॅनेजमेंट	408403	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
175	सी.सी.इन रिटेल मॅनेजमेंट	408404	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
176	सी.सी.इन मार्केटिंग अॅन्ड फायनान्स	408405	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
177	सी.सी.इन सेल्स डिस्ट्रीब्युटर मॅनेजमेंट	408406	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
178	सी.सी.इन अॅडर्व्हटायझिंग अॅन्ड मार्केटिंग रिसर्च	408407	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
179	सी.सी.इन इम्पोट अॅन्ड एक्सपोर्ट मॅनेजमेंट	408408	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
180	सी.सी.इन रिस्क मॅनेजमेंट	408409	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
181	सी.सी.इन इन्वेस्टमेंट अॅन्ड लोन मॅनेजमेंट	408410	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
182	सी.सी.इन बँकींग अॅन्ड इन्शुरन्स	408411	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
183	सी.सी.इन ई-कॉमर्स मॅनेजमेंट	408412	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
184	सी.सी.इन शेअर मार्केट अॅन्ड इन्वेस्टमेंटस	408413	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
185	सी.सी.इन बिझिनेस स्टडिज	408414	एस.एस.सी.	२[illegible]	25
186	सी.सी.इन स्टेनोग्राफी अॅन्ड कॉम्प्युटर अॅप्लिकेशन	408415	एस.एस.सी.	२[illegible]	25

	ॲपरेल गट				
187	सी. सी. इन फॅशन डिझाईनींग ॲण्ड क्लोदीग कन्स्ट्रक्शन	410401	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
188	सी. सी. इन कर्मशिअल गारमेंट डिझाईनिंग ॲण्ड मेकिंग	410402	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
189	सी. सी. इन फॅशन गारमेंट मेकिंग	410403	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
190	सी. सी. इन क्लोदींग फॉर फॅमिली	410404	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
191	सी. सी. इन मास्टर इन टेलरींग	410405	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
192	सी. सी. इन क्लोदीग ॲण्ड एम्ब्रॉयडरी	410406	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
193	सी. सी. इन फॅशन मर्चन्टायझिंग ॲण्ड प्रॉडक्शन	410407	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
194	सी. सी. इन फॅशन टेक्नॉलॉजी	410408	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
	आर्ट				
195	सी.सी.इन अप्लाइड आर्ट	412401	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
196	सी.सी.इन कमर्शियल आर्टीस्ट	412402	एस.एस.सी.	२ वर्षे	25
	मास-मिडीया				
197	सी.सी.इन ॲग्रीकल्चर जरनलीझम	413401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
	टुरिझम				
198	सी.सी.इन ट्रॅव्हल अ‍ॅण्ड टुरिझम मॅनेजमेंट	414401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
199	सी.सी.इन बेसिक ऑफ टुरिझम अ‍ॅण्ड एव्हीएशन इन्डस्ट्री मॅनेजमेंट	414402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
200	सी.सी.इन बेसिक ऑफ मॅनेजमेंट अ‍ॅण्ड मार्केटींग ऑफ टुरिझम इन्डस्ट्री	414403	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
201	सी.सी.इन बेसिक ऑफ ट्रॅव्हल मॅनेजमेंट	414404	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
202	सी.सी.इन टूर गाईड अ‍ॅण्ड एस्कोर्ट	414405	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
203	सी.सी.इन बेसिक ऑफ प्लॅनिंग अ‍ॅण्ड मार्केटींग टुरिझम	414406	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
204	सी.सी.इन टूरिझम अ‍ॅण्ड ट्रॅव्हल टेक्निक	414407	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
	हॉस्पिटॅलीटी				
205	सी.सी.इन हॉस्पीटॅलिटी मॅनेजमेंट	415401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
206	सी.सी.इन इन्स्टियूशनल हाऊस किपींग	415402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
207	सी.सी.इन हॉस्पिटॅलिटी मॅनेजमेंट इन ऑफिसेस	415403	एस.एस.सी.	२ [illegible]	25
208	सी.सी.इन बेसिक ऑफ हॉस्पिटॅलिटी इन्डस्ट्री मॅनेजमेंट	415404	एस.एस.सी.	२ [illegible]	25
209	सी.सी.इन स्ट्रीर्व्हड ट्रेनिंग इन एअर ट्रॅव्हल	415405	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
	एव्हिएशन				
210	सी.सी.इन बेसिक ऑफ कार्गो हॅण्डलिंग	417401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25
	इतर				
211	सी.सी. इन लायब्ररी अ‍ॅड इन्फॉर्मेशन सायन्स	411402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	25